



Metodologia procesului de instruire și Planul de acțiuni al IFCAAC, privind formarea continuă



Chisinău, 16 martie 2017



Obiectivele activității realizate au constat în:

- analiza stării procesului de formare continuă la întreprinderile din sectorul de alimentare cu apă și canalizare, membre al AMAC, și
- identificarea capacităților de instruire ale IFC AAC

Ca rezultat, au fost elaborate următoarele:

1. Raport privind dezvoltarea capacităților IFC AAC de a oferi instruire de formare continuă pentru angajații întreprinderilor, membri ai AMAC;
2. Metodologia procesului de instruire realizat de IFC AAC pentru membrii AMAC;
3. Planul de acțiuni al IFC AAC, pentru membrii IFC AAC, privind formarea continuă pentru 2017-2018



EVALUAREA NECESITĂȚILOR DE INSTRUIRE

- Cine are nevoie de instruire, de ce fel de instruire și din care motiv
- Analiza sarcinilor și descrierea desfășurată a postului
- Evaluări ale performanței
- Planificare a personalului
- Introducerea de noi tehnologii, echipamente și proceduri vor necesita instruire
- Menținerea condițiilor de stimulare materială la nivelul de piață a muncii și în strânsă corelare cu evaluarea performanțelor

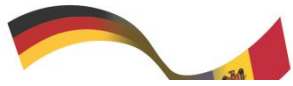
Factori care influențează necesitatea de instruire

	Aspect	PENTRU OPERATORI SERVICII AAC	Notă
P	Personal	Există la operatori personal suficient pentru desfășurarea activității?	da , pentru întreținere a sistemului AAC
		La întreprindere sunt recrutați angajați cu studii corespunzătoare postului?	nu , lipsă majoră de specialiști
		Angajatul pe post este responsabil de viața consumatorilor sau protecția mediului ambiant?	da , în mare măsură
I	Instrucțiuni	Există instrucțiuni, ghiduri, manuale de operare clare care indică ceea ce trebuie de făcut, care sunt așteptările proprietarilor, managementului și consumatorilor?	nu , cu excepția instrucțiunilor privind securitatea și sănătatea în muncă și manuale de operare a unor furnizori de pompe
		Există o necesitate a personalului în instrucțiuni, ghiduri și manuale de operare?	da , în deosebi pentru condițiile implementării proiectelor investiționale și tehnologiilor moderne
		Există acces pe internet la instrucțiuni, ghiduri, manuale de operare utile pentru personalul operatorilor AAC	da , dar ele sunt românești sau rusești, respectiv corespund legislației acestor țări
E	Echipament	Sunt dotați angajații cu unelete, echipamente, instrumente pentru o bună desfășurare a activității?	nu , din lipsă de finanțare pe motivul neacoperirii costurilor
		Este mediul fizic de lucru adecvat: siguranță a sănătății, respectare a normelor de efort, corespunzător activității în spațiu public?	nu , din lipsa mecanismelor și echipamentelor mici, multă muncă manuală
		Sunt cunoscuți angajații cu metode moderne de lichidare a avariilor, de expertiză a stării fizice a conductelor, de planificare a intervențiilor?	nu , se motivează prin lipsă de finanțare



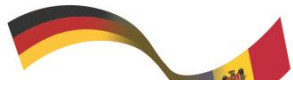
	Aspect	PENTRU OPERATORI SERVICII AAC	Notă
M	Motivație	Există stimulenți motivaționali care să faciliteze desfășurarea activităților angajaților din sectorul AAC	nu , nu se practică din motivul lipsei profitului din activitatea economică
		Influențează formarea profesională continuă asupra dezvoltării carierei angajatului?	nu , nu se practică, datorită perioadei scurte de observație
		Managementul întreprinderilor, participă la selecția participantului la cursuri FPC și urmărește performanța acestuia după absolvirea instruirii?	nu , se practică mai rar, nu a fost dezvoltată o practică în acest sens
A	Abilități	Au angajații abilitățile și cunoștințele necesare exercitării funcției?	parțial , instruirea se face prin transmitere de la colegi în procesul de exercițiu
		Practică participanții la cursuri de FPC aplicarea în procesul de muncă a abilităților obținute în timpul instruirii?	în mare parte nu , motivele sunt: lipsa de încurajare; de motivație; întreprinderea nu a atins nivelul respectiv de servicii

N/O	CLASIFICAREA OPERATORILOR	Codul ocupației (nouă)	GRUPA I			GRUPA II			GRUPA II			Date sector AAC membrii AMAC		
	Denumirea funcției		Total	studii AAC	%	Total	studii AAC	%	Total	studii AAC	%	Total	Studii AAC	%
	Personal Tehnic AAC													
1	Inginer BT și Producție	214107	12	2	16,7	4						16	2	12,5%
2	Sef secție (sector): Apă	121907	7	3	42,9	12	1	8,3	4			23	4	17,4%
3	Maistru AAC	312216	19	2	10,5	14	7	50	2			35	9	25,7%
4	Inginer serviciu dispecerat	432205	13			5						18	0	
5	Inginer coordonator - Șef stație: Apă brută	132156	4	2	50	1						5	2	40,0%
6	Inginer-tehnolog	132157	1									1	0	
7	Maistru STA		7	3	42,9							7	3	42,9%
8	Inginer: Sef secție (sector) canal	121907	8	2	25	4	1	25				12	3	25,0%
9	Inginer (Maistru) serviciu canal și epurare	312218	16	2	12,5	14	1	7,1	3	1	33,3	33	4	12,1%
11	Inginer: Tehnolog SEAU	132156	3	1	33,3	2						5	1	20,0%
10	Inginer - inspector control ape industriale	132156	3									3	0	
14	Inginer - Inspector (Agen. Econom)		3						1			4	0	



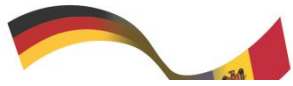
NEVOI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ PENTRU CATEGORIA **TESA**

Nr	Denumirea funcției	Valoare	Procent din total
1	Management superior	125	20,5%
2	Personal general	234	38,4%
3	Personal tehnic	41	6,7%
4	Serviciul de alimentare APĂ	80	13,1%
5	Serviciul CANAL	51	8,4%
6	Servicii LABORATOR	22	3,6%
7	Ingineri mecanici și electrici	34	5,6%
8	personal UIP	10	1,6%
9	Alții	13	2,1%
	Total	610	100,0%



NEVOI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ PENTRU CATEGORIA **MUNCITORI**

Nr	Denumirea funcției	Codul ocupației (nou)	TOTAL
	ÎNTREȚINERE: APĂ		
1	Operator (Mașinist) instalații apă	712626	294
2	Operator Stație tratare apă brută	712626	37
	Subtotal Apă		331
	ÎNTREȚINERE: APĂ UZATĂ		
3	Operator (Mașinist) la instalațiile de epurare	313226	112
4	Mașinist la instalațiile de pompare	818961	182
	Subtotal întreținere Apă Uzată		294
			625



NEVOI DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ PENTRU CATEGORIA **MUNCITORI**

Nr	Denumirea funcției	Codul ocupației (nou)	TOTAL
	REPARAȚIE		
1	Lăcătuș – electrician	741253	65
2	Lăcătuș sisteme automatizare		1
3	Lăcătuș la rețelele de apeduct	313207	216
4	Lăcătuș la rețelele de canalizare	313207	143
5	Lăcătuș instalații sanitare		34
			425
1	Operator serviciu de dispecerat	432205	34
2	Operator - calculator		20
3	Inspector controlor		45
4	Controlori-cititori		174
			273
	LABORATOR PRODUCTIE		
1	Laborant chimist/microbiolog		30
			728



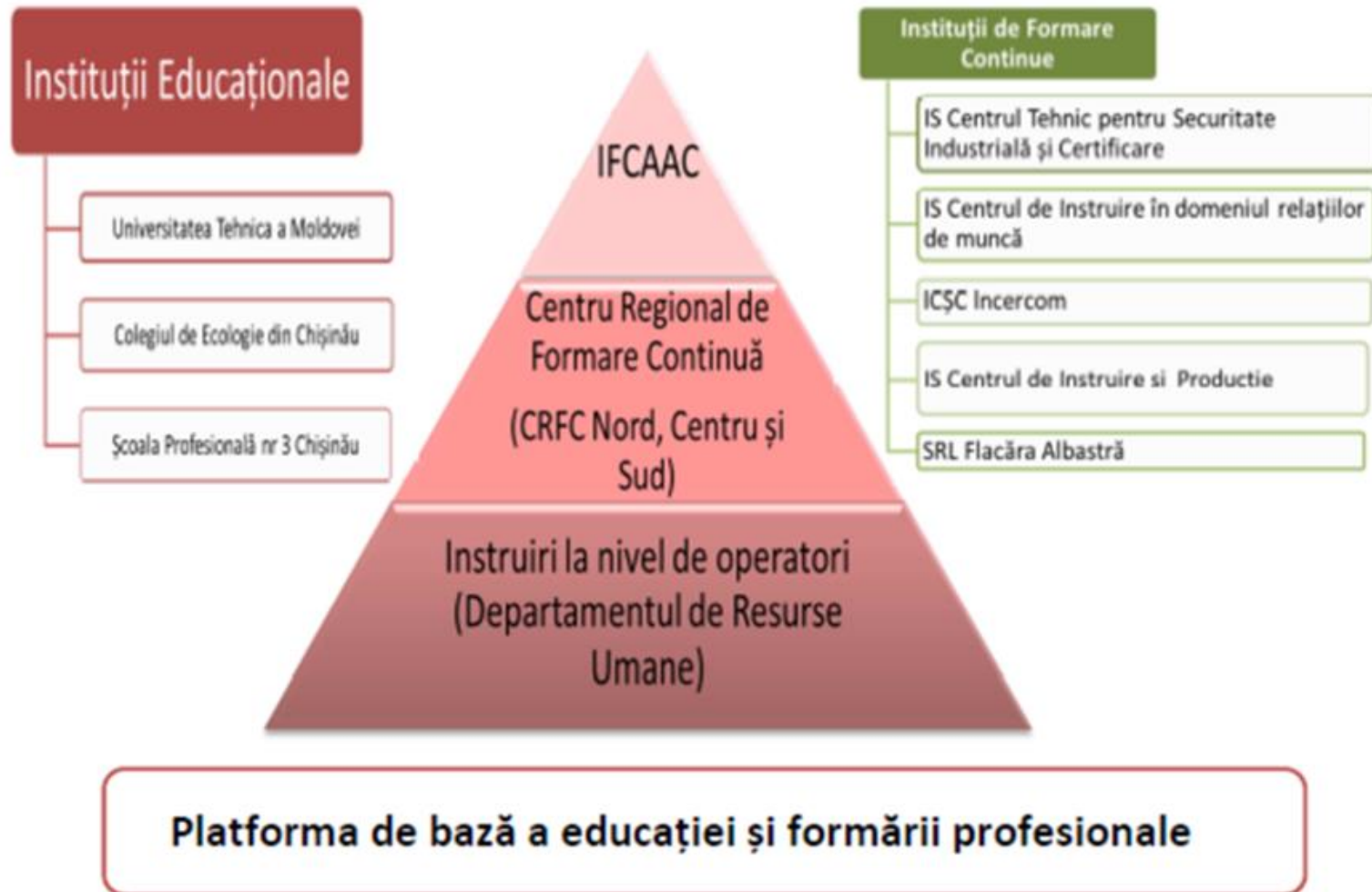
INSTRUIERE SISTEMATICĂ

Elemente de bază:

- Eforturi sistematice în faze bine coordonate;
- Activitățile necesită de a fi coordonate de un expert în instruire în cadrul IFC AAC cu responsabilități de monitorizare permanentă a situației cu RU din cadrul întreprinderile AAC;
- Ținta necesar de a fi atinsă – cultivarea și îmbunătățirea capacităților și abilităților personalului din sector, privind performanța la locul de muncă și funcția respectivă.



MODEL DE ORGANIZARE A PROCESULUI DE FORMARE





CONDIȚII ȘI PRINCIPII DE ORGANIZARE ȘI PETRECERE A CURSURILOR DE FORMARE CONTINUĂ

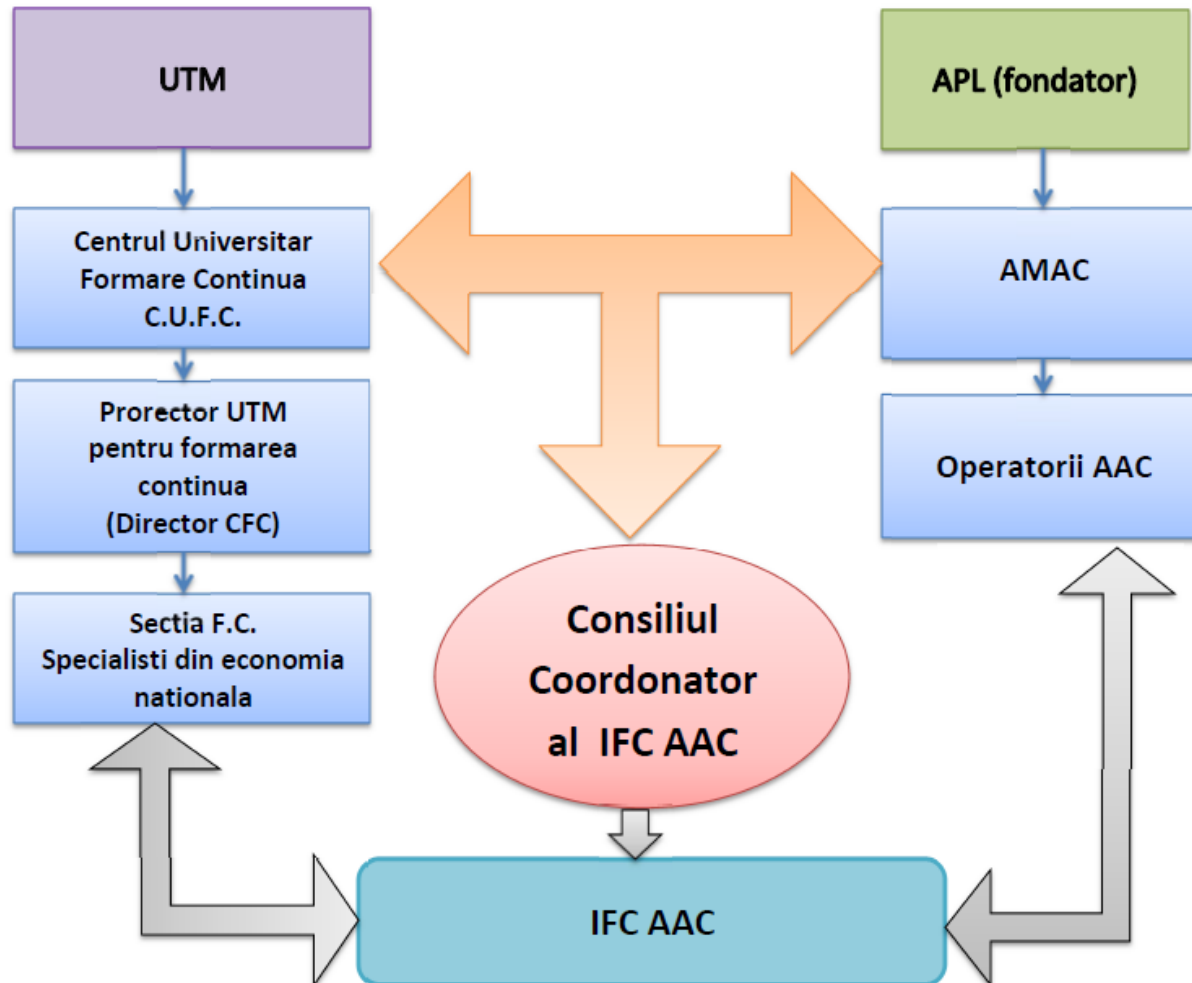
- **Elaborarea Caietelor de Sarcini pentru fiecare modul de instruire**, care să faciliteze procesul de căutare a trainerilor prin descrierea detaliată a criteriilor de aplicare a trainerilor, cerințelor față de curriculum și materiale de instruire, descrierea procedurii de evaluare, etc.
- **Recrutarea trainerilor, care se va efectua în baza CS**, și în baza criteriilor aplicate. Se preconizează recrutarea trainerilor internaționali, cu experiență vastă în domeniu, care vor pregăti trainerii locali pentru asigurarea unei instruirii continue. În CS vor fi indicate detaliat criteriile de selectare atât a trainerilor internaționali, cât și a celor locali, precum și responsabilitățile acestora în proiect.
- **Elaborarea curriculumul și materialelor pentru instruire**. Acestea vor fi elaborate în baza CS pentru fiecare instruire în parte, de către trainerii selectați (trainerii internaționali în colaborare cu trainerii locali). Curriculumul și materialele vor fi avizate (aprobate) de către Consiliul Coordonator.



- **Efectuarea (ToT – Training of Trainers) instruirii pentru trainerii locali de către trainerii internaționali.** Curriculumul și materialele pentru ToT vor fi elaborate de către 1-2 trainerii internaționali care vor fi selectați pentru a efectua ToT, și vor fi avizate de către Grupul de lucru.
- Se va efectua **certificarea trainerilor locali de către IFC AAC** prin câteva cicluri:
 - 1- participare de rând cu Formatorul (trainerul) internațional la formarea beneficiarilor,
 - 2 – participare și atestare în cadrul ToT (trecerii pentru formatori) și
 - 3 – participare la pilotare (fiecare dintre trainerii locali prezintă în fața Consiliului Coordonator abilitățile de formare).



Organigrama Centrului de formare continuă



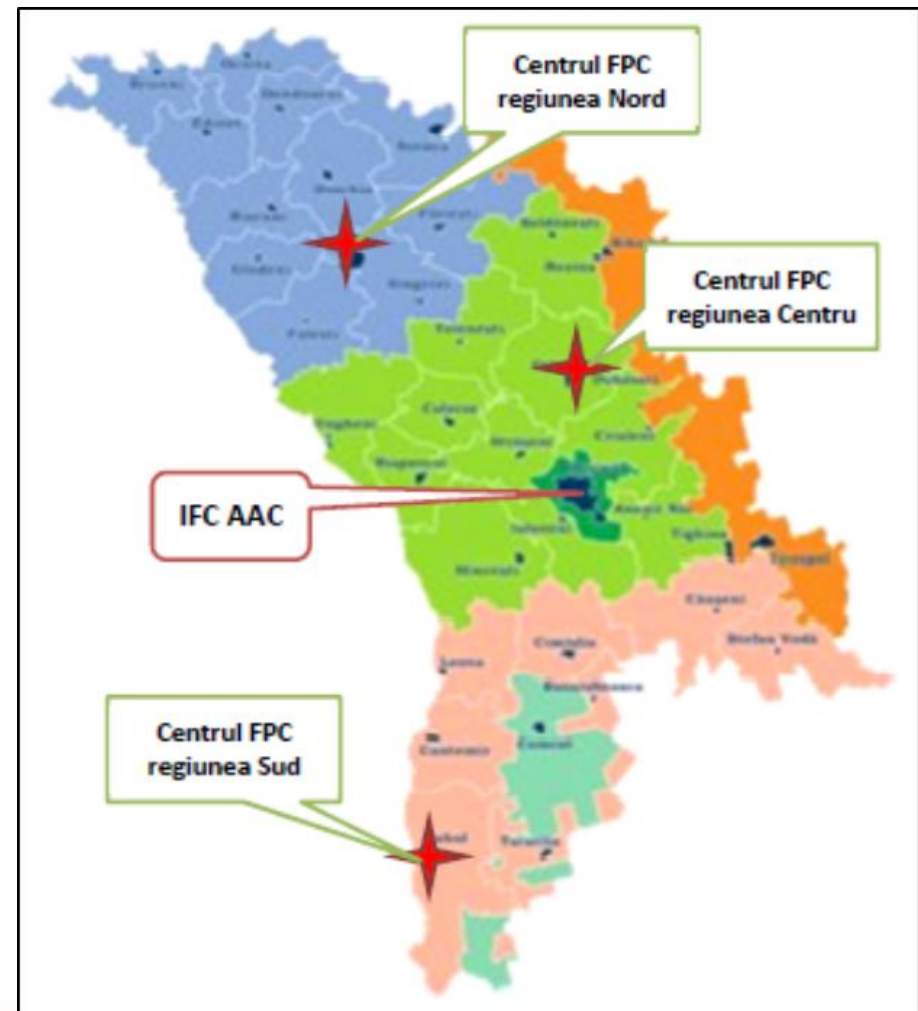
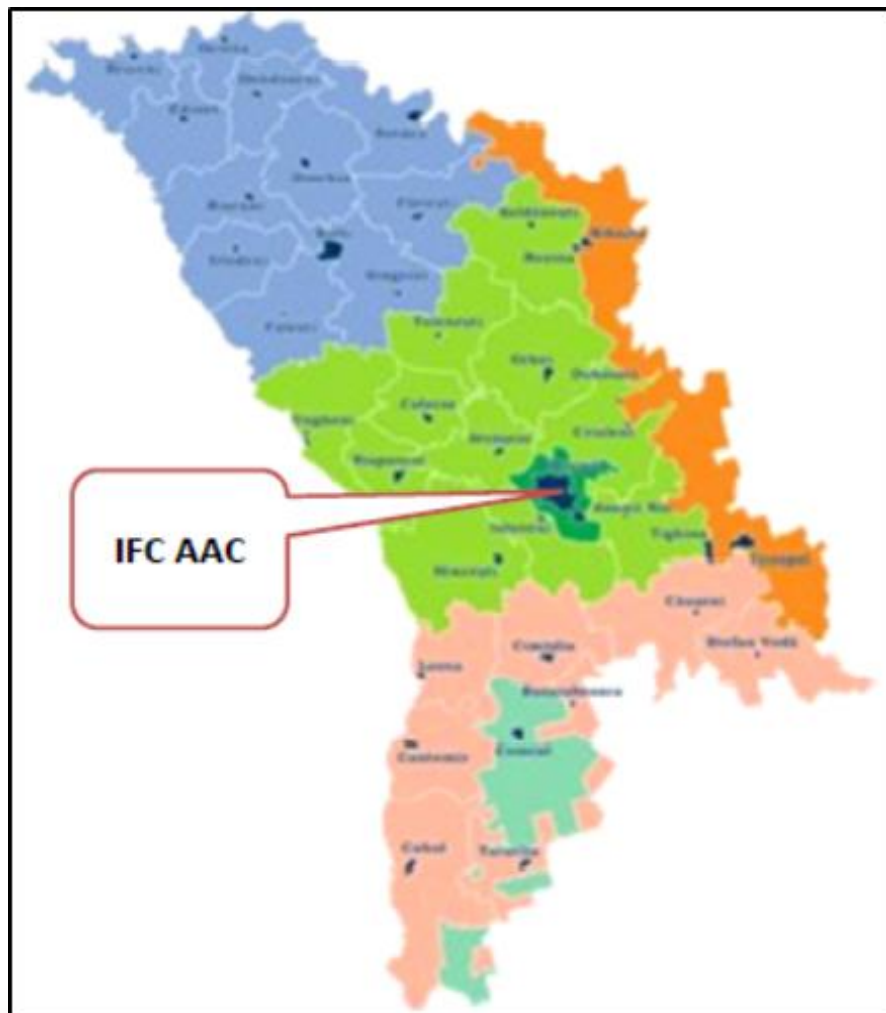


PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU ANUL 2017 (PROIECT)

- 1) Accesarea investițiilor și acțiunile elaborării și implementării unui proiect de investiție
- 2) Procedurile de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licențe din sectorul de alimentare cu apă și de canalizare
- 3) Managementul resurselor umane din cadrul operatorilor serviciilor de alimentare cu apă și canalizare. Indicatori de performanță și motivarea personalului



SCENARII DE ORGANIZARE A FORMĂRII PROFESIONALE





SESIUNILE DE INSTRUIRE PENTRU ANUL 2018 (PROIECT)

- 1) Managementul calității apei potabile și apelor uzate în Republica Moldova
- 2) Analiza de laborator a calității apelor și a apelor uzate
- 3) Managementul energetic în sectorul AAC din Moldova



ALTE TEME CARE AR PUTEA FI UTILE OPERATORILOR SERVICIILOR DE AAC

- Strategii, obiective și necesități de instruire
- Planificarea multianuală a investițiilor
- Metodologia elaborării Planului de afaceri multianual pentru operatorii AAC
- Guvernanța corporativă a managementului operatorilor regionali
- Metodologia de calcul a consumului tehnologic și a pierderilor de apă
- Metode de depistare și reducere a pierderilor de apă, mentenanță preventivă și organizarea reparațiilor



Elaborarea **manualelor pentru procese operaționale:**

1. Procesul de întreținere și lichidare a avariilor pe rețelele de alimentare cu apă
2. Procesul de întreținere și lichidare a avariilor pe rețelele de canalizare
3. Asigurarea procesului de epurare a apelor uzate în condițiile respectării normativelor naționale și a Directivei privind apele uzate urbane
4. Asigurarea procesului de tratare a apelor brute în condițiile respectării normativelor naționale și a Directivei privind apele pentru consumul uman
5. Exploatarea eficientă a instalațiilor de pompare prin optimizarea consumului de energie electrică. Metode și practici de optimizare.



CONCLUZII

- Organizarea sistematică a procesului de instruire a angajaților din sectorul de alimentare cu apă și canalizare, membri AMAC, și din alte localități;
- Aproximarea sistemului de instruire de locul de muncă, prin fondarea a 3 centre regionale de formare continuă;
- Formarea și atestarea trainerilor naționali în baza cursurilor petrecute de formatori internaționali;
- Fondarea Consiliului Coordonator, în calitate de entitate de coordonare și de monitorizare a activităților IFC AAC, a procesului de formare profesională continuă pentru angajații operatorilor serviciilor de alimentare cu apă și canalizare



În calitate de entitate federală, GIZ sprijină atingerea obiectivelor Guvernului Germaniei de cooperare internațională și dezvoltare durabilă.

Publicat de

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Oficii înregistrate, Bonn și Eschborn, Germania

Proiectul "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova"

Chișinău, str. Bernardazzi 66

T + 373 22 22-83-19

F + 373 22 00-02-38

I www.giz.de, www.serviciilocale.md

Vă mulțumim pentru atenție!


în cooperare cu

Institutul de Formare Continuă
în domeniul Alimentării cu Apă
și canalizării pentru membrii
Asociației "Moldova Apă Canal"



Proiect co-finanțat de



 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare



**Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor**